

Ügyszám: NAIH/2020/2546/15.

Tárgy: Határozat

H A T Á R O Z A T

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) előtt a [...] (a továbbiakban: Ügyfél) babavárási kölcsön nyújtására vonatkozó szerződések megkötését megelőzően, illetve a szerződések fennállta alatt a kölcsönnyújtással, az ahhoz kapcsolódó kedvezményekkel, támogatásokkal összefüggésben személyes adatokat tartalmazó dokumentumok kezelése, valamint a babavárási kölcsön nyújtása során végzett adatkezelésről való tájékoztatás jogszerűségének, az általános adatvédelmi rendeletben foglaltaknak való megfelelőségének vizsgálatára hivatalból indult **adatvédelmi hatósági eljárásban** a Hatóság az alábbi döntéseket hozza:

I. Megállapítja, hogy az Ügyfél

- (1) megsértette az általános adatvédelmi rendelet (a továbbiakban: GDPR) 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság elvét, azzal, hogy a várandósgondozási könyvekről, illetve zárójelentésekről készített másolatokban olyan személyes, köztük egészségügyi adatokat is kezelt, amelyek az adatkezelési cél eléréséhez nem voltak szükségesek;
- (2) jogalap nélkül kezelt a várandósgondozási könyvekről, illetve zárójelentésekről készített másolatokban rögzített személyes adatokat, köztük egészségügyi adatokat is, megsértve ezzel a GDPR 6. cikk (1) bekezdését, illetve az egészségügyi adatok vonatkozásában a GDPR 9. cikk (1) bekezdését;
- (3) nem nyújtott egyértelmű és átlátható tájékoztatást az érintettek részére a babavárási kölcsön igénylése és a létrejött kölcsönszerződések fennállása alatt végzett adatkezeléséről, megsértve ezzel a GDPR 12. cikk (1) bekezdését.

II. Utasítja az Ügyfelet, hogy a jelen határozat véglegessé válásától számított 60 napon belül

- (1) törölje a még rendelkezésére álló várandósgondozási könyvekről és zárójelentésekről készített elektronikus másolatokat, a papír alapú másolatokat semmisítse meg, és ennek megtörténtét hitelt érdemlően igazolja a Hatóság felé.
- (2) alakítsa át a babavárási kölcsön igénylése, valamint a létrejött szerződések során végzett adatkezelésről nyújtott tájékoztatási gyakorlatát olyan módon, hogy az megfeleljen a GDPR 12. cikk (1) bekezdése szerinti átláthatóság követelményének.

III. A jogellenes adatkezelés miatt az Ügyfelet a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül

**35.000.000 Ft, azaz harmincötmillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

* * *

A bírságot a Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszedési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2020/2546. BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha az Ügyfél a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg.

A II. pont szerinti kötelezettség, illetve a III. pont szerinti bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását.

A határozat megtámadására nyitva álló keresetindítási határidő lejártáig, illetve közigazgatási per indítása esetén a bíróság jogerős határozataig **a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.**

A II. pontban előírt intézkedések végrehajtásáról az intézkedések megtételétől számított 8 napon belül – az azt alátámasztó bizonyítékok csatolásával együtt - értesítenie kell a Hatóságot. Az Ügyfélnek bizonyítékként csatolnia kell a törlések tényét és informatikai körülményeit teljes körűen dokumentáló jegyzőkönyv(ek)et, valamint nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a nevezett adatok összes példányát törölték.

A jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevéllel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete

- (1) A Hatósághoz közérdekű bejelentés érkezett, amelyben a bejelentő előadta, hogy babaváró kölcsönt vett fel a házastársával az Ügyféltől. A bejelentő és a házastársa kérték az Ügyféltől a kölcsön törlesztésének felfüggesztését. Az Ügyfél ügyintézője lemásolta a teljes várandósgondozási könyvet annak igazolására, hogy a magzat betöltötte a 12. hetet.
- (2) A közérdekű bejelentés alapján a hatósági ellenőrzés megindítására okot adó körülmény jutott a Hatóság tudomására, így a Hatóság 2020. január 24-én a NAIH/2020/1156. ügyszámon az Ügyfél egyidejű értesítése mellett hatósági ellenőrzést indított annak vizsgálatára, hogy az Ügyfél babaváró kölcsönökkel összefüggésben végzett általános adatkezelési gyakorlata megfelel-e a GDPR előírásainak.
- (3) A Hatóság a hatósági ellenőrzés megindításáról való értesítéssel egyidejűleg nyilatkozattételre hívta fel az Ügyfelet. Az Ügyfél nyilatkozata 2020. február 14-én érkezett a Hatósághoz.

- (4) Az Ügyfél nyilatkozata és a hatósági ellenőrzés során feltárt további információk alapján valószínűsíthető volt, hogy az Ügyfél megsértette a GDPR rendelkezéseit, ezért a Hatóság az ügyben 2020. február 28-án hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a NAIH/2020/2546. ügyszámon. A vizsgált időszak 2019. július 1-jétől 2020. február 28-ig tartott.
- (5) Az adatvédelmi hatósági eljárásról való értesítés mellett a Hatóság a tényállás tisztázása érdekében nyilatkozattételre hívta fel az Ügyfelet, valamint végzésében lefoglalta a már megkötött kölcsönügyletek során az Ügyfél által a várandósgondozási könyvekről, az örökbefogadási határozatokról, a vetélést vagy halva születést igazoló dokumentumokról készült papír alapú és elektronikus másolatokat. A Hatóság a lefoglalt iratmásolatokat az Ügyfél őrzetében hagyta. A lefoglalás elrendelésére azért volt szükség, mert az Ügyfél nyilatkozata alapján felmerült annak a veszélye, hogy az iratmásolatok – az Ügyfél gyakorlatának saját felülvizsgálata keretében – az adatvédelmi hatósági eljárás befejezését megelőzően törlésre kerülnek.
- (6) Az Ügyfél a 2020. május 15-én kelt nyilatkozatában (NAIH/2020/2546/2.) arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a lefoglalást elrendelő végzésben foglaltaknak eleget tett, a papír alapú és elektronikus iratmásolatok megsemmisítését, rendszerekből való törlését a végzés kézhezvételét követően felfüggesztette.
- (7) A Hatóság 2020. június 22-én a NAIH/2020/2546/3. számú végzésében a tényállás tisztázása érdekében nyilatkozattételre és különböző iratmásolatok megküldésére hívta fel az Ügyfelet.
- (8) Az Ügyfél 2020. július 8-án kelt levelében a válaszadásra rendelkezésére álló határidő további 15 nappal való meghosszabbítását kérte, amely kérelmének a Hatóság a NAIH/2020/2546/5. számú végzésében helyt adott. Az Ügyfél nyilatkozata, illetve a kért dokumentumok elektronikus, jelszóval védett másolatait tartalmazó CD 2020. július 30-án érkezett a Hatósághoz.
- (9) A Hatóság a tényállás tisztázása érdekében a NAIH/2020/2546/9. számú végzésében újból nyilatkozattételre hívta fel az ügyfelet 2020. október 20-án. Az Ügyfél nyilatkozata 2020. november 25-én érkezett a Hatósághoz.
- (10) A Hatóság a már megkötött kölcsönügyletek során az Ügyfél által a várandósgondozási könyvekről, az örökbefogadási határozatokról, a vetélést vagy halva születést igazoló dokumentumokról készült papír alapú és elektronikus másolatok lefoglalását 2020. december 14-én kelt végzésével megszüntette.

II. A tényállás tisztázása

- (11) A babaváró támogatásról szóló 44/2019. (III.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti babaváró kölcsön kamattámogatott, az ügyleti kamatot az állam nevében a kincstár folyósítja a hitelintézet részére.
- (12) A támogatott személyek – azaz azok a házastársak, akikkel a pénzügyintézet babaváró kölcsön nyújtására irányuló kölcsönszerződést köt – jogosultak a törlesztés szüneteltetésére – egyéb feltételek mellett –, a várandósság betöltött 12. hetét követően, ideértve a szülést követő időszakot is, vagy ha közösen fogadnak örökbe gyermeket.
- (13) A támogatottak második, illetve harmadik gyermek vállalása esetén jogosultak vissza nem térítendő gyermekvállalási támogatásra, melynek összege a második gyermek esetén a babaváró kölcsönből még fennálló tartozás 30 %-a, harmadik gyermek esetén pedig a teljes fennmaradó

kölcsöntartozásnak megfelelő összeg. Gyermekvállalási támogatás a törlesztés szüneteltetéséhez hasonlóan a várandósság betöltött 12. hetét követően, ideértve a szülést követő időszakot is, vagy örökbefogadás esetén igényelhető.

- (14) A törlesztés szüneteltetése és a gyermekvállalási támogatás iránti kérelmet a hitelintézethez kell benyújtani, amely kérelemhez mellékelni kell a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b), illetve c) pontjában meghatározott iratokat, melyek a következők:
- a várandósság 12. hete betöltésének és a szülés várható időpontjának igazolására a várandósgondozási könyv, melynek adattartalmát a várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet 1. melléklete határozza meg (illetve 2020. július 1-jét követően a Korm. rendeletben meghatározott tartalmú, a kezelőorvos által kiállított dokumentum);
 - vérszerinti gyermek esetén a születés igazolására: a gyermek születési anyakönyvi kivonata, a lakcímét igazoló hatósági igazolványa és az adóigazolványa;
 - örökbefogadott gyermek esetén az örökbefogadást engedélyező végleges határozat, a gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványa és az adóigazolványa;
 - a támogatottak teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata arról, hogy egy háztartásban élnek;
 - halva születés vagy vetélés esetén az ennek megtörténtét igazoló okirat, az Ügyfél gyakorlatában a zárójelentés volt (2020. július 1-jétől a magzat elhalása esetén a Korm. rendelet 3. melléklete szerinti dokumentum; halva születés esetén a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendelet szerinti okirat, vagy élve született gyermek elhalálása esetén halotti anyakönyvi kivonat).
- (15) Az Ügyfél a törlesztés szüneteltetéséhez és gyermekvállalási támogatás igényléséhez ugyanazt a formanyomtatványt rendszeresítette. Ezen kérelmekhez a fenti dokumentumok eredetijének bemutatását követelte meg, amelyekről másolatot készített, ide nem értve az egy háztartásban élésről szóló nyilatkozatot, mivel annak eredeti példányban való benyújtását követelte meg. Ezt a [...] szabályzatának (a továbbiakban: Termékszabályzat) [...] pontja szabályozta.
- (16) A fenti okiratokról készült elektronikus másolatokat az Ügyfél, illetve 2019. november 1-jét megelőzően a jogelődjei a folyamatkezelő rendszereikben rögzítették és tárolták.
- (17) [...] 2019. november 1-jétől a papír alapú dokumentumok a fiókokban található ügyfildossziékban kerültek elhelyezésre.
- (18) A papír alapú dokumentumok és iratmásolatok kezelése kapcsán 2019. november 1-je óta az Ügyfél bankfiókjainak gyakorlata egységes, azt a Termékszabályzat [...] számú melléklete és annak mellékletei [...] szabályozzák.
- (19) Az Ügyfél az eljárás során hivatkozott a Hatóság azon korábbi – Adatvédelmi tisztviselők 2019. évi konferenciája, Az adatvédelmi tisztviselőktől érkezett, a videós előadások keretében nem megválaszolt kérdések című dokumentum 25. kérdésében kifejtett – álláspontjára, miszerint „A Hatóság abban az esetben fogadja el másolatok készítését, ha a munkáltató mint adatkezelő olyan gyakorlatot alakít ki, amelynek során kizárólag olyan adatokról készít másolatot, amelyek

kezelésére egyébként jogosult. Ebben az esetben az okmányon található adat lemásolása ugyan adatkezelési művelet, de nem új adatkezelési cél az adatgyűjtés eredeti céljához képest, hanem az eredeti adatkezelési céllal és ahhoz kapcsolódó jogalappal történő adatgyűjtés egy olyan módja, amely egyébként segít az adatok pontosságának biztosításában.”

- (20) Az Ügyfél a [...] weboldalon felsorolja és elérhetővé teszi a babaváró kölcsönrel kapcsolatos dokumentumokat, ideértve az adatkezelésre irányadó dokumentumokat is, pl. [...].
- (21) Az Ügyfél arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy 2019. július 1. és 2020. január 30. között összesen [...] személy igényelt nála babaváró kölcsönt, ezek közül [...] főnek nyújtott babaváró kölcsönt, amely összesen [...] ügyletet jelent. [...] ügylet során került szüneteltetésre a törlesztés az első gyermek után és [...] támogatott házaspár igényelt gyermekvállalási támogatást a második vagy harmadik gyermek után.
- (22) Az Ügyfél a Hatóság hatósági ellenőrzés megindításáról szóló végzésének kézhezvételét követően felülvizsgálta az eljárásrendjét és a megkereséssel érintett formanyomtatványokat. Ennek keretében megszüntette a várandósgondozási könyvek, az örökbefogadást engedélyező határozatok, a vetélést vagy halva születést igazoló dokumentumok másolását, és ezen adatok, körülmények igazolására külön igazolásmintákat készített, amelyeken a támogatott nyilatkozik a bemutatott dokumentumok alapján a Korm. rendelet által rögzíteni rendelt adatok helyességéről. Ennek igazolására nyilatkozatához mellékelte a Termékszabályzat módosított [...] számú mellékletét, melynek [...] pontjában az Ügyfél kifejezetten rögzítette, hogy a bemutatandó dokumentumokról (várandósgondozási könyv, örökbefogadási határozat, halva születésről vagy vetélésről készült igazolás) másolatot készíteni szigorúan tilos. Ezek mellett a Hatóság rendelkezésére bocsátotta a módosított mellékletek – [...] – és az újonnan kidolgozott igazolások – [...] – mintáit is.
- (23) Az Ügyfél a babaváró kölcsön azon dokumentumait is felülvizsgálta adatvédelmi szempontból, amelyeket a Hatóság megkeresése nem érintett. A módosítások végrehajtásáról 2020. május 15-én kelt nyilatkozatában tájékoztatta a Hatóságot, a módosított Termékszabályzatot, a [...] számú támogatási kérelmet és a [...] számú várandósgondozási könyv adatainak igazolására szolgáló igazolást 2020. július 27-én kelt nyilatkozatához mellékelte.
- (24) Az Ügyfél úgy nyilatkozott, hogy a már megkötött ügyletek vonatkozásában, melyek során jogszabályi felhatalmazás hiányában készültek másolatok a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) és c) pontjai szerinti dokumentumokról, döntött a papír alapú dokumentumok másolati példányainak megsemmisítéséről, a megsemmisítés tényének jegyzőkönyvezéséről, és a jegyzőkönyvben a jogszabályban előírt adatok feltüntetéséről, valamint az elektronikus iratmásolatok törléséről, illetve elkezdte ennek végrehajtását, amelyet a Hatóság lefoglalást elrendelő végzését követően felfüggesztett.
- (25) Az Ügyfél a Hatóság felhívására a Hatóság rendelkezésére bocsátotta a 2019. július 1.-2019. augusztus 1., valamint 2020. január 1.-2020. január 30. közötti időszakokban a várandósgondozási könyvekről készített másolatokat.
- (26) A vizsgált időszakban örökbefogadási határozatról nem készült másolat, míg vetélést vagy halva születést igazoló dokumentumról – zárójelentésről – összesen 2 darab másolat készült, másik két esetben már az Ügyfél által elkészített igazolás mintával történt meg a vetélés igazolása, amelyek csak a várandós nő természetes személyazonosító adatait, lakcímét, a várandósság 12. hetének

betöltésének és a vetélés vagy halva születés napját, valamint a szakorvos azonosításához szükséges adatait és aláírását tartalmazzák.

- (27) Az új, módosított igazolások tényleges alkalmazásának igazolása érdekében az Ügyfél a 2020. február 1. és 2020. március 15. közötti időszakból 5 darab, az érintettek által is aláírt, a várandósgondozási könyv bemutatását igazoló [...] számmal jelölt igazolás másolatát a Hatóság rendelkezésére bocsátotta.

III. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések

A vizsgált időszakot követően a Korm. rendelet több alkalommal is módosult. A Hatóság a Korm. rendelet vizsgált időszakban hatályos rendelkezéseit vette figyelembe az adatkezelés jogszerűségének megítélése során.

A **GDPR 2. cikk (1) bekezdése** alapján a jelen ügy szerinti adatkezelésre a GDPR-t kell alkalmazni.

A GDPR jelen ügyben releváns rendelkezései a következők:

GDPR (35) preambulumbekzdés: Az egészségügyi személyes adatok közé tartoznak az érintett egészségi állapotára vonatkozó olyan adatok, amelyek információt hordoznak az érintett múltbeli, jelenlegi vagy jövőbeli testi vagy pszichikai egészségi állapotáról. Ide tartoznak az alábbiak: a természetes személyre vonatkozó olyan személyes adatok, amelyeket az egyénnek a 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (9) említett egészségügyi szolgáltatások céljából történő nyilvántartásba vétel, vagy ilyen szolgáltatások nyújtása során gyűjtöttek, a természetes személy egészségügyi célokból történő egyéni azonosítása érdekében hozzá rendelt szám, jel vagy adat, valamely testrész vagy a testet alkotó anyag – beleértve a genetikai adatokat és a biológiai mintákat is – teszteléséből vagy vizsgálatából származó információk, és bármilyen, például az érintett betegségével, fogyatékosságával, betegsége kockázatával, kórtörténetével, klinikai kezelésével vagy fiziológiai vagy orvosbiológiai állapotával kapcsolatos információ, függetlenül annak forrásától, amely lehet például orvos vagy egyéb egészségügyi dolgozó, kórház, orvostechnikai eszköz vagy in vitro diagnosztikai teszt.

GDPR 4. cikk 15. pont: *„egészségügyi adat”: egy természetes személy testi vagy pszichikai egészségi állapotára vonatkozó személyes adat, ideértve a természetes személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan adatot is, amely információt hordoz a természetes személy egészségi állapotáról.*

GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pont: *A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).*

GDPR 6. cikk (1) bekezdés b) és c) pont és (3) bekezdés: *A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:*

b) *az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;*

c) *az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;*

(3) *Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti adatkezelés jogalapját a következőknek kell megállapítania:*

a) *az uniós jog, vagy*

b) *azon tagállami jog, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.*

Az adatkezelés célját e jogalapra hivatkozással kell meghatározni, illetve az (1) bekezdés e) pontjában említett adatkezelés tekintetében annak szükségesnek kell lennie valamely közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához. Ez a jogalap tartalmazhat az e rendeletben foglalt szabályok alkalmazását kiigazító rendelkezéseket, ideértve az adatkezelő általi adatkezelés jogszerűségére irányadó általános feltételeket, az adatkezelés tárgyát képező adatok típusát, az érintetteket, azokat a jogalanyokat, amelyekkel a személyes adatok közölhetők, illetve az ilyen adatközlés céljait, az adatkezelés céljára vonatkozó korlátozásokat, az adattárolás időtartamát és az adatkezelési műveleteket, valamint egyéb adatkezelési eljárásokat, így a törvényes és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket is, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzetekre vonatkozóan. Az uniós vagy tagállami jognak közérdekű célt kell szolgálnia, és arányosnak kell lennie az elérni kívánt jogszerű céllal.

GDPR 9. cikk (1) bekezdés: *A faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok kezelése tilos.*

GDPR 12. cikk (1) bekezdés: *Az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is – kell megadni. Az érintett kérésére szóbeli tájékoztatás is adható, feltéve, hogy más módon igazolták az érintett személyazonosságát.*

GDPR 58. cikk (2) bekezdés b), d) és i) pont: *A felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:*
b) elmarasztalja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette e rendelet rendelkezéseit;
d) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy adatkezelési műveleteit – adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül – hozza összhangba e rendelet rendelkezéseivel;
i) a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett;

GDPR 83. cikk (1)-(2) és (5) bekezdés a)-b) pont: *(1) Valamennyi felügyeleti hatóság biztosítja, hogy e rendeletnek a (4), (5), (6) bekezdésben említett megsértése miatt az e cikk alapján kiszabott közigazgatási bírságok minden egyes esetben hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.*

(2) A közigazgatási bírságokat az adott eset körülményeitől függően az 58. cikk (2) bekezdésének a)–h) és j) pontjában említett intézkedések mellett vagy helyett kell kiszabni. Annak eldöntésekor, hogy szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor minden egyes esetben kellőképpen figyelembe kell venni a következőket:

- a) a jogsértés jellege, súlyossága és időtartama, figyelembe véve a szóban forgó adatkezelés jellegét, körét vagy célját, továbbá azon érintettek száma, akiket a jogsértés érint, valamint az általuk elszenvedett kár mértéke;*
- b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;*

- c) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés;
- d) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó felelősségének mértéke, figyelembe véve az általa a 25. és 32. cikk alapján fogatosított technikai és szervezési intézkedéseket;
- e) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó által korábban elkövetett releváns jogsértések;
- f) a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke;
- g) a jogsértés által érintett személyes adatok kategóriái;
- h) az, ahogyan a felügyeleti hatóság tudomást szerzett a jogsértésről, különös tekintettel arra, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó jelentette-e be a jogsértést, és ha igen, milyen részletességgel;
- i) ha az érintett adatkezelővel vagy adatfeldolgozóval szemben korábban – ugyanabban a tárgyban – elrendelték az 58. cikk (2) bekezdésében említett intézkedések valamelyikét, a szóban forgó intézkedéseknek való megfelelés;
- j) az, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tartotta-e magát a 40. cikk szerinti jóváhagyott magatartási kódexekhez vagy a 42. cikk szerinti jóváhagyott tanúsítási mechanizmusokhoz; valamint
- k) az eset körülményei szempontjából releváns egyéb súlyosító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség.

(5) Az alábbi rendelkezések megsértését – a (2) bekezdéssel összhangban – legfeljebb 20 000 000 EUR összegű közigazgatási bírsággal, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világszerte forgalmának legfeljebb 4 %-át kitevő összeggel kell sújtani, azzal, hogy a kettő közül a magasabb összeget kell kiszabni:

- a) az adatkezelés elvei – ideértve a hozzájárulás feltételeit – az 5., 6., 7. és 9. cikknek megfelelően;
- b) az érintettek jogai a 12–22. cikknek megfelelően.

Az **Infotv. 2. § (2) bekezdése** szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt rendelkezésekben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az **Infotv. 60. § (1) bekezdése** alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Az adatvédelmi hatósági eljárásra az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályait kell alkalmazni az Infotv.-ben meghatározott kiegészítésekkel és az általános adatvédelmi rendelet szerinti eltérésekkel.

Infotv. 61. § (6) bekezdés: A határozat megtámadására nyitva álló keresetindítási határidő lejártáig, illetve közigazgatási per indítása esetén a bíróság jogerős határozatáig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.

Infotv. 71. § (2) bekezdés: A Hatóság az eljárásai során jogszerűen megszerzett iratot, adatot vagy egyéb bizonyítási eszközt más eljárásában felhasználhatja.

Az **Infotv. 75/A. §** szerint a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó - jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott - előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt - az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban - elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) és c) pont (2019. július 1. és 2020. február 29. között hatályos időállapot): A kölcsönszerződés tartalmazza a támogatott személyek

b) nyilatkozatát, amelyben vállalják, hogy a várandósság betöltött 12. hetét és a szülés várható időpontját a várandósgondozási könyvvel igazolják, és hozzájárulnak ezen adatok kezeléséhez,

c) nyilatkozatát, amelyben vállalják, hogy ha a gyermek születését vagy örökbefogadását követően nem igényelnek családtámogatási ellátást, vagy ha azt családtámogatási kifizetőhelyen igénylik, a vér szerinti gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímét igazoló hatósági igazolványát és adóigazolványát, illetve örökbefogadott gyermek esetén az örökbefogadást engedélyező végleges határozatot, valamint az örökbefogadott gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványát és adóigazolványát bemutatják, valamint büntetőjogi felelősség vállalásával tett, teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkoznak a közös háztartásban élésről, vagy az előbbi okiratok helyett a magzat elhalása esetén a 3. mellékletben meghatározott tartalmú dokumentumot, halva születése esetén a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendelet szerinti okiratot, vagy az élve született gyermek elhalálása esetén az ennek megtörténtét igazoló halotti anyakönyvi kivonatot, legfeljebb 60 napon belül a hitelintézet részére bemutatják, és hozzájárulnak ezen adatok kezeléséhez.

Korm. rendelet 14. § (1) és (4) bekezdés: A támogatott személyek a törlesztés szüneteltetésére jogosultak

a) a várandósság legalább 12. hetét betöltött magzatuk után, ha a várandósság a kölcsönkérelem benyújtásának időpontjában vagy azt követően fennáll, és a magzat legkésőbb a kölcsön folyósításától számított 5 éves időszakon belül betölti a várandósság 12. hetét, vagy

b) az e rendelet hatálybalépését követően született, a támogatott személyek által közösen örökbefogadott gyermek után, ha az örökbefogadást engedélyező határozat a kölcsönkérelem benyújtását követően, de legkésőbb a kölcsön folyósításától számított 5 éven belül válik véglegessé.

(4) A törlesztés szüneteltetése iránti kérelmet a hitelintézethez kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a 9. § (2) bekezdés b), illetve c) pontjában meghatározott iratokat.

Korm. rendelet 19. § (1), (2), (5), (7), (8) bekezdései: A támogatott személyek a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő

a) második gyermekük esetén a még fennálló, e rendelet szerinti kölcsöntartozás 30%-ának megfelelő összegű,

b) harmadik gyermekük esetén az e rendelet szerinti teljes fennmaradó kölcsöntartozásnak megfelelő összegű

vissza nem térítendő gyermekvállalási támogatásra jogosultak.

(2) A gyermekvállalási támogatás

a) a kölcsönkérelem benyújtásának időpontjában vagy azt követően fennálló várandósság esetén, a támogatott személyeknek a várandósság legalább 12. hetét betöltött magzata után igényelhető, és

b) az e rendelet hatálybalépését követően született, a támogatott személyek által közösen örökbefogadott gyermek után igényelhető, ha az örökbefogadást engedélyező határozat a kölcsönkérelem benyújtását követően válik véglegessé.

(5) A gyermekvállalási támogatás iránti kérelmet a hitelintézethez kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a 9. § (2) bekezdés b), illetve c) pontjában meghatározott iratokat.

(7) A jogosultsági feltételek teljesülését a benyújtott igazolások alapján a hitelintézet állapítja meg.

(8) A gyermekvállalási támogatás magzatra tekintettel történő igénybevétele esetén a gyermekvállalási támogatás megállapításakor meg kell jelölni a szülés várható időpontját.

A várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet 1. melléklete határozza meg a várandósgondozási könyv tartalmát.

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaztv.) 7. § (2) bekezdése: *Az az adatkezelő, akit törvény azonosító kód használatára nem hatalmaz fel, a 6. §-ban meghatározott azonosító kódot csak a polgár előzetes, az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk 11. pontja szerinti hozzájárulása vagy az ügyintézési rendelkezésben tett hozzájárulása alapján használhatja fel.*

A Szaztv. 23. §-a határozza meg, hogy mely szervek, milyen célból jogosultak a TAJ szám kezelésére.

IV. Döntés:

IV.1. A várandósgondozási könyvben rögzített személyes adatok kezelésének szükségessége

- (28) A Korm. rendelet – a hatósági eljárás megindításakor hatályos – 9. § (2) bekezdés b) pontja szerint a támogatott személyeknek a kölcsönszerződés megkötése során nyilatkozniuk kell arról, hogy a várandósság betöltött 12. hetét és a szülés várható időpontját várandósgondozási könyvvel igazolják és hozzájárulnak ezen adatok kezeléséhez. A várandósság betöltött 12. hetének és a szülés várható időpontjának igazolása akkor szükséges, ha a 12. hetét betöltött magzatra tekintettel kíván a támogatott házaspár kedvezményt érvényesíteni, azaz a törlesztést szüneteltetni, illetve gyermekvállalási támogatást igénybe venni.
- (29) A Korm. rendelet 14. § (4) bekezdése és 19. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a törlesztés szüneteltetésére, illetve a gyermekvállalási támogatás igénybevételére vonatkozó kérelmet a babaváró kölcsönt nyújtó hitelintézethez kell benyújtani, amelyhez mellékelni kell a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti iratokat. A Korm. rendelet nem definiálja, hogy a benyújtás kifejezés hogyan értendő, a kérelem benyújtásakor a bankfiókban való bemutatásként vagy az irat másolatának a kérelemhez csatolásként. Figyelemmel a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) pontjának megfogalmazására, amely csak a várandósság betöltött 12. hetének és a szülés várható időpontjának igazolását írja elő, valamint arra, hogy 2020. június 13-tól a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) pontja szerint a fenti adatok a 2. számú mellékletben meghatározott tartalmú, szülésznőgyógyász szakorvos által kiállított igazolással is igazolhatók, a Hatóság álláspontja szerint a benyújtás szűkebb értelemben, bemutatásként értelmezendő.
- (30) Azt, hogy milyen adatokat kell rögzíteni, illetve milyen adatok rögzíthetők a várandósgondozási könyvben, a várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 1. melléklete határozza meg. A várandósgondozási könyvben a várandós nő természetes személyazonosító azonosító adatai mellett feltüntetésre kerül a társadalombiztosítási azonosító jele, lakóhelye, tartózkodási helye, munkahelye, foglalkozása, végzettsége, telefonszáma, a legközelebbi hozzátartozójának neve és címe (1. oldal). Feltüntetésre kerülnek benne továbbá a várandósgondozásban részt vevők adatai, azaz a területi védőnő, a háziorvos, a szülésznőgyógyász szakorvos vagy a szülésznő különböző adatai, pl. név, cím, telefonszám, e-mail cím (2. oldal).
- (31) A szülés várható idején, illetve azon kívül, hogy a szülésznőgyógyász szakorvosnál a terhesség hányadik hetében jelent meg a várandós nő – amiből kiszámolható, hogy a várandósság 12. hete mikor került betöltésre – számos további adata is rögzítésre kerül a várandósgondozási könyvben, melyek egy része egészségügyi adat. A várandósgondozási könyv tartalmazza a várandós nő vércsoportját, a várandósság rizikóbesorolását, a korábbi szülések és terhességek adatait (3. oldal). Ezen adatok között szerepel, hogy amennyiben már született gyermeke a várandós nőnek, úgy mikor szült, a várandósság hányadik hetében, hány grammal született az újszülött, milyen volt

a fekvése – koponyavégű fekvés, medencevégű fekvés, haránt fekvés –, volt-e valamilyen szövődmény a szülés során, a szülés hüvelyi úton – episiotomiával vagy gátvédelemben, illetve fogóműtéttel vagy vacuum extractióval – vagy császármetszéssel történt, illetve, hogy a gyermek az újabb várandósgondozásba vételkor milyen egészségi állapotban van.

- (32) A „sikertelen terhességek” adatai között feltüntetésre kerül, hogy melyik évben, a várandósság hányadik hetében és hogyan szakadt meg a terhesség: művi vagy spontán vetéléssel, illetve volt-e üszögterhessége vagy méhen kívüli terhessége a várandós nőnek.
- (33) A fentiekén túlmenően a háziorvosi vizsgálat során rögzítésre kerül a kórtörténet – betegségek, műtétek – a szülők családjában előfordult fejlődési rendellenességek, öröklődő megbetegedések, gyógyszerérzékenység, illetve a vizsgálat lelete (4. oldal). Rögzítésre kerül továbbá a fogorvosi vizsgálat lelete (4. oldal), a várandósgondozásban részt vevők bejegyzései (8.-13. oldal), amelyekben rögzítik, hogy mikor, a terhesség hányadik hetében mekkora volt a várandós nő testtömege, vérnyomása, pulzusa, haskörfogata, illetve rögzítik a fundus helyzetét is, valamint a vizsgálatok során észlelt tüneteket és az azokra javasolt terápiát vagy intézkedést.
- (34) A várandósgondozási könyv (6-7. oldal) tartalmazza továbbá az EMMI rendelet szerint térítésmentes, kötelező vizsgálatok – pl. különböző vérvizsgálatok, vizeletvizsgálatok, ultrahang vizsgálatok, illetve genetikai vizsgálat (14. oldal), ha a fogamzáskor a várandós nő a 37. életévét betöltötte – értékelését és az esetleges szakorvosi megjegyzéseket is, illetve, hogy mikor volt az utolsó menstruáció első napja, általában milyen hosszú egy menstruációs ciklus és mi a szülés várható időpontja.
- (35) A Hatóság kiemeli, hogy a várandósgondozási könyvben nincs kifejezetten olyan rubrika, amelyben azt lehetne feltüntetni, hogy a várandósság 12. hete mikor került betöltésre, azt csak kiszámolni lehet abból, hogy a várandósság igazolása mikor, a várandósság hányadik hetében történt meg. Ezt két helyen kell, illetve lehet feltüntetni a várandósgondozási könyvben, először annak belső oldalán, amelyet a védőnő tölt ki, illetve a 7. oldalán „Az *intrauterin* terhességet megállapító UH vizsgálat” cím alatt, amelyet a vizsgálatot végző szülész-nőgyógyász tölt ki.
- (36) Az Ügyfél – általa is elismerten – a vizsgált időszakban általános gyakorlata szerint azon támogatott nők várandósgondozási könyvéről, akik házastársukkal együtt kérték a babaváró kölcsön törlesztésének szüneteltetését vagy gyermekvállalási támogatást kívántak igénybe venni tekintettel a várandósság betöltött 12. hetére, – esetenként eltérő terjedelemben – másolatot készített.
- (37) A Hatóság megvizsgálta az Ügyfél által a rendelkezésére bocsátott várandósgondozási könyvekről készített másolatokat, amelyekből kitűnik, hogy [...] az egyes fiókok gyakorlata nem volt egységes abban, hogy milyen terjedelemben készítek másolatot a várandósgondozási könyvről. Egyes [...] fiókok a teljes várandósgondozási könyvet lemásolták, mások csak a természetes személyazonosító adatokat és a szülés várható időpontját tartalmazó oldalakat. Olyan másolatot is csatolt az Ügyfél, amely kizárólag a várandósgondozási könyv azon oldaláról készült, amelyen a szakorvos megjelöli a szülés várható időpontját. Ezekén túlmenően azonban olyan másolatok is készültek, amelyek nem tartalmazták azokat az oldalakat, amelyeken a szülés várható időpontja szerepelt, vagy amelyből kiszámolható lett volna a várandósság 12. hete.
- (38) Az egyes támogatottak várandósgondozási könyveiről készült másolatok adattartalma változó a házastársak személyes körülményeitől, gyermekeik számától, illetve attól függően is, hogy a várandósság melyik szakaszában fordultak az Ügyfélhez a törlesztés szüneteltetése, illetve

gyermekvállalási támogatás iránti kérelemmel, hiszen minél előrehaladottabb a várandósság, annál több vizsgálati eredmény kerül rögzítésre a várandósgondozási könyvben.

- (39) Az EMMI rendeletben meghatározott adatokon kívül a védőnők, házi orvosok egyedi megjegyzéseket is feltüntettek a várandósgondozási könyvekben, pl. hogy hány napos volt a várandós nő menstruációs ciklusa 15 évesen vagy az első gyermekét hány hónapos koráig szoptatta.
- (40) A fenti bekezdésekben felsorolt adatok, különösen az egészségügyi adatok kezelése nem szükséges ahhoz, hogy a várandósság 12. hetének betöltését és a szülés várható időpontját a támogatottak az Ügyfél felé igazolják, azaz az Ügyfél által a várandósgondozási könyvek másolataiban kezelt adatok – ide nem értve a szülés várható időpontját, és a várandósság betöltött hetére vonatkozó bejegyzést – az adatkezelés céljának elérésére nem megfelelőek és nem relevánsak, azok a szükséges adatkörön jelentősen túlterjeszkednek, ezért a Hatóság megállapítja, hogy az Ügyfél megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság elvét.

IV.2. A várandósgondozási könyvekről készült másolatokban szereplő személyes adatok kezelésének jogalapja

- (41) A babaváró kölcsön, illetve a kapcsolódó támogatások igénybevételének bizonyos feltételeit a Korm. rendelet határozza meg, amellett, hogy a Korm. rendelet 4. § (4) bekezdése szerint kölcsönszerződés csak olyan igénylővel köthető, akiket a hitelintézet az általános belső szabályai szerint az igényelt kölcsön felvételéhez hitelképesnek minősít.
- (42) A Korm. rendelet vizsgált időszakban hatályos 9. § (2) bekezdés b) pontja szerint a törlesztés szüneteltetéséhez és gyermekvállalási támogatás igénybevételéhez a várandósság 12. hetének betöltését, valamint a szülés várható időpontját a várandósgondozási könyvvel kell igazolni, ha a kedvezmények érvényesítésére irányuló kérelem Ügyfélhez való benyújtására a gyermek megszületése előtt kerül sor.
- (43) Ezen adatok Ügyfél általi kezelésére azért van szükség, hogy meg tudjon győződni a kedvezmények igénybevételére vonatkozó kérelmek jogosságáról, illetve a kedvezmények igénybevételét biztosítani tudja a támogatottak számára, azaz ezen adatok kezelése a közte és a támogatottak között létrejött szerződések teljesítése érdekében szükséges. Ezen nem változtat az sem, hogy mint a támogatás igénybevételnek feltételeként ezen adatok kezelését a Korm. rendelet teszi kötelezővé az Ügyfél számára a szerződéses jogviszony keretein belül. Ebből kifolyólag a várandósság 12. hetének betöltésére és a szülés várható időpontjára vonatkozó adatok – amelyek a várandós nő személyes adatai – kezelésének GDPR 6. cikk szerinti jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.
- (44) Kiemelendő továbbá, hogy önmagában a várandósság ténye a várandós személy egészségügyi adatának minősül, így az is, hogy a várandósság hányadik hetében jár és várhatóan mikor fog szülni. Az egészségügyi adatok a GDPR 9. cikke szerint a személyes adatok különleges kategóriáját képezik, és azok kezelése főszabály szerint tilos. Egészségügyi adatok jogszerűen csak akkor kezelhetők, ha a GDPR 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott valamely jogalap mellett a GDPR 9. cikk (2) bekezdés szerinti körülmény is fennáll.
- (45) A GDPR 9. cikk (2) bekezdése nem tartalmaz olyan kivételi kört, amely kifejezetten szerződés teljesítése érdekében megengedné egészségügyi adatok kezelését. A GDPR 9. cikk (2) bekezdés a) pontja szerint egészségügyi adat kezelhető akkor, ha ahhoz az érintett egy vagy több konkrét

célből kifejezetten hozzájárul. A Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése szerint a házastársaknak a kölcsönszerződésben kifejezetten nyilatkozniuk kell arról, hogy a várandósság 12. hetének betöltésére vonatkozó és a szülés várható időpontjára vonatkozó adat kezeléséhez hozzájárulnak, azaz a Korm. rendelet látszólag rendezi az egészségügyi adatok kezelésének jogalapját. A Hatóság álláspontja szerint az, hogy a hozzájárulás önkéntessége mint a hozzájárulás egyik érvényességi feltétele maradéktalanul érvényesül-e az adatkezelés során kérdéses, hiszen a hozzájárulás előzetes, szerződéskötéskor történő megadása nélkül maga a babaváró kölcsönszerződés sem jönne létre.

- (46) Az Ügyfél a rá irányadó tagállami jogszabályokat nem bírálhatja felül vagy járhat el azokkal ellentétesen, így a Hatóság megállapítja, hogy az Ügyfél azon házastársak esetében, akik a 12. hetét betöltött magzatukra tekintettel kívánnak a Korm. rendelet szerinti kedvezményrel élni, jogszerűen kezeli a várandósság betöltött 12. hetére és a szülés várható időpontjára vonatkozó adatokat.
- (47) Az Ügyfél a várandósgondozási könyvben szereplő adatok közül jogszerűen kezeli továbbá a házastársak természetes személyazonosító és kapcsolattartási adatait, valamint a várandós nő foglalkozására, iskolai végzettségére vonatkozó adatait, amelyek kezelése egyfelől az Ügyfél és a házastársak közötti szerződés teljesítéséhez szükséges – ideértve a szerződés megkötése előtti hitelbírálatot is –, másfelől pedig különböző jogi kötelezettségei teljesítéséhez, pl. pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának megelőzésében és megakadályozásában való közreműködés. Ezek kezelésére az Ügyfél rendelkezik megfelelő céllal és joggalappal.
- (48) A Hatóság a várandós nő TAJ számának a várandósgondozási könyv másolatában való kezelésével kapcsolatban szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a TAJ szám a Szaztv. szerinti olyan azonosító kód, amelyet kezelni és továbbítani csak törvényben meghatározott szabályok szerint lehet, azaz az az adatkezelő, akit törvény nem hatalmaz fel a TAJ szám használatára, azt csak az érintett GDPR 4. cikk 11. pontja szerinti hozzájárulása alapján kezelheti. A Szaztv. 23. §-a azt is meghatározza, hogy milyen szervek, milyen célból jogosultak a TAJ szám kezelésére, azonban ezek között pénzintézetek nem kerültek feltüntetésre, illetve arra más ágazati törvény sem ad felhatalmazást a részükre, az érintettek pedig igazolható módon nem járultak hozzá a TAJ számuk Ügyfél általi kezeléséhez, azaz ezeket az Ügyfél jogalap nélkül kezeli.
- (49) A határozat III.1. pontjában ismertetett egészségügyi adatok kezelése kapcsán irányadók a (44)-(45) pontokban foglaltak kiegészítve azzal, hogy ezen adatok kezelése során nemhogy a GDPR 9. cikk (2) bekezdése szerinti körülmények egyike sem áll fenn, hanem arra az Ügyfél – általa is elismerten – a GDPR 6. cikke szerinti joggalappal sem rendelkezik. A várandósgondozási könyvben szereplő egészségügyi adatok kezeléséhez a várandós nők igazolható módon nem járultak hozzá, azok a kölcsönszerződés teljesítéséhez nem szükségesek – ide nem értve a várandósság betöltött 12. hetére és a szülés várható időpontjára vonatkozó adatokat –, azok kezelése az Ügyfél jogszabályi kötelezettségének teljesítéséhez nem szükséges. Ezen túlmenően az Ügyfél közérdekű feladatot nem lát el, közhatalmat nem gyakorol, az adatkezelés az érintettek vagy más természetes személyes létfontosságú érdekeinek védelme érdekében nem szükséges, valamint az Ügyfél ezek kezelése kapcsán nem tud olyan jogos érdeket felmutatni, amely elsőbbséget élvezne az érintettek jogaival és szabadságaival szemben.
- (50) Az előző bekezdésében, a GDPR 6. cikk (1) bekezdésének vonatkozásában tett megállapítások az eddig nem említett, egészségügyi adatnak nem minősülő személyes adatok – ki a várandós nő háziorvosa, védőnője, fogorvosa – vonatkozásában is érvényesek.

- (51) A Hatóság álláspontja szerint az Ügyfélnek fel kellett volna ismernie, hogy a Korm. rendelet a GDPR rendelkezéseire figyelemmel alkalmazandó, és ezen jogszabályok együttes alkalmazásával egy prudens, az adatkezelés alapelveinek is megfelelő, arányos adatkezelési gyakorlatot kell kialakítania.
- (52) A fentiek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a várandósság betöltött 12. hetére, a szülés várható időpontjára vonatkozó adatok, a határozat (47) pontja szerinti adatok kivételével a várandósgondozási könyvekben szereplő valamennyi további adat, köztük egészségügyi adatok kezelésére az Ügyfél nem rendelkezett megfelelő joggal, ezzel megsértve a GDPR 6. cikk (1) bekezdését, valamint az egészségügyi adatok vonatkozásában a GDPR 9. cikk (1) bekezdését is.

IV.3. A zárójelentésekben rögzített adatok kezelésének szükségessége és jogalapja

- (53) A Korm. rendelet – vizsgált időszakban hatályos – 9. § (2) bekezdés c) pontja szerint a támogatott személyeknek a kölcsönszerződés megkötése során nyilatkozniuk kell arról is, hogy vállalják, halva születés vagy vetélés esetén az ennek megtörténtét igazoló okiratot legfeljebb 60 napon belül a hitelintézet részére bemutatják, és hozzájárulnak ezen adatok kezeléséhez.
- (54) A Korm. rendelet 14. § (4) bekezdése és 19. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a törlesztés szüneteltetésére, illetve a gyermekvállalási támogatás igénybevételére vonatkozó kérelmet a babaváró kölcsönt nyújtó hitelintézetnek kell benyújtani, amelyhez mellékelni kell a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti iratokat. A Korm. rendelet nem definiálja, hogy a benyújtás kifejezés hogyan értendő, a kérelem benyújtásakor a bankfiókban való bemutatásként vagy az irat másolatának a kérelemhez csatolásként. A Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés c) pontja kifejezetten az ott felsorolt okiratok bemutatásáról, nem pedig másolásáról rendelkezik.
- (55) Az Ügyfél két támogatott nő vetéléséről kiállított zárójelentésről készített másolatot a vizsgált időszakban a fentiek igazolása érdekében. A zárójelentés a nők természetes személyazonosító adatain kívül tartalmazza az elvégzett vizsgálatok, az alkalmazott terápia, illetve az elvégzett beavatkozás leírását. A nők egészségi állapotára, a vizsgálatokra, azok eredményére, az elvégzett beavatkozásokra vonatkozó információk, akár csak a vetélés ténye a GDPR 4. cikk 15. pontja értelmében egészségügyi adatnak minősülnek, amelyek nem szükségesek a vetélés tényének igazolásához, az adatkezelés céljának elérésére nem megfelelőek és nem relevánsak, ezért a Hatóság megállapítja, hogy ezek kezelésével az Ügyfél megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság elvét.
- (56) A Hatóság megállapítja, hogy a jelen határozat (49) pontjában kifejtettek alapján az Ügyfél nem rendelkezett megfelelő joggal – a vetélés tényén és annak napján kívül – a zárójelentésben szereplő egészségügyi adatok kezelésére, megsértve ezzel a GDPR 6. cikk (1) bekezdését, továbbá a 9. cikk (1) bekezdését.

IV.4. A babaváró kölcsön igénylése és nyújtása során megvalósuló adatkezelésről nyújtott tájékoztatás átláthatósága

- (57) Az Ügyfél több különböző dokumentumban nyújt tájékoztatást a babaváró kölcsön igénylése, illetve a kölcsönszerződés megkötése esetén az annak során megvalósuló adatkezelésről, amely dokumentumok az Ügyfél honlapján, a [...] fül alatt, kattintható formában összegyűjtve és csoportosítva – [...] címek alatt – könnyen hozzáférhető módon elérhetők.

- (58) A Hatóság az Ügyfél által a személyes adatok kezeléséről nyújtott tájékoztatás megfelelőségét a következő dokumentumok alapulvételével vizsgálta: [...] tájékoztató; [...] tájékoztató (a továbbiakban: Adatkezelési tájékoztató); [...] (a továbbiakban: Igénylőlap); [...] (a továbbiakban: Üzletszabályzat).
- (59) Az Üzletszabályzat [...] szerint a személyes adatok kezelésének célját, jogalapját és részletszabályait, az Ügyfelek adatkezeléssel kapcsolatos jogait a honlapon és a bankfiókokban elhelyezett adatkezelési tájékoztatók részletesen tartalmazzák. Az Üzletszabályzat kifejezetten a babaváró hitellel összefüggésben végzett adatkezeléssel kapcsolatban további információkat nem tartalmaz.
- (60) A [...] tájékoztató [...] általános jellegű, a [...] által végzett adatkezelésekre átfogóan vonatkozik, – így az Ügyfél által a babaváró kölcsönrel összefüggésben végzett adatkezelésre is – melyben tájékoztatást kíván nyújtani az érintetteknek a személyes adataik kezelésének szempontjairól.
- (61) A [...] tájékoztató [...] pontja határozza meg a csoporttagok által végzett adatkezelések lehetséges céljait általános jelleggel, úgy mint „szolgáltatás iránti érdeklődéssel, szolgáltatás igénylésével kapcsolatos eljárás” vagy „szerződéskötés, szerződésszerű teljesítés”. Az adatkezelés lehetséges jogalapjai a [...] pontban kerülnek felsorolásra. A kezelt adatok köre cím alatt a kezelt adatok kategóriái kerülnek ismertetésre, például [...].
- (62) Az Adatkezelési tájékoztató a [...] pontban az [...] tájékoztatóhoz hasonló módon ismerteti az adatkezelés lehetséges céljait, amelyet az [...] -ben részletez.
- (63) Az [...] -ben az Ügyfél adatkezelési célokhoz rendeltén határozza meg a kezelt adatokat, azok „fajtáit”, az adatkezelés jogalapját és az adatok megőrzésének idejét egységesen valamennyi [...] szolgáltatás kapcsán. Ez azt jelenti, hogy a tájékoztató nincs szétbontva egyes pénzügyi termékekre külön-külön, pl. jelzálogkölcsön, személyi kölcsön, babaváró kölcsön, családi otthonteremtési kedvezmény, stb. Ebből kifolyólag minden olyan személyes adat, illetve személyes adat kategória felsorolásra kerül a kezelt adatok között, amelynek valamilyen típusú hitel vagy pénzkölcsön nyújtása során a szerződés Ügyfél általi teljesítéséhez szükséges.
- (64) A Hatóság álláspontja szerint már önmagában az adatkezelési cél meghatározása – „a Bankkal kötött szerződés teljesítéséhez szükséges adatkezelés” – túl tág, nem kellően konkrét, pontos és végleges, nehezen meghatározható, hogy ebbe milyen a szerződéssel összefüggő mozzanatok és azokhoz kapcsolódó adatkezelés tartozik bele, mert pl. a [...] a *szolgáltatás nyújtását, biztosítását az ügyfél részére* külön adatkezelési célként nevesíti, holott a szavak általános értelme, illetve a Ptk. szerződés fogalma alapján a szerződés teljesítése nem más mint a szerződés alapján teljesítendő szolgáltatás nyújtása.
- (65) A Hatóság álláspontja szerint ahhoz, hogy az adatkezelés átlátható legyen az Ügyfélnek konkrétabb adatkezelési célokat kell meghatároznia, például a várandósság betöltött 12. hetére és a szülés várható időpontjára vonatkozó személyes adat kezelésének a célja, hogy az Ügyfél meg tudjon győződni a támogatási igény jogosságáról, illetve azt utóbb ellenőrizni tudja, ha a támogatott személyek a magzatukra figyelemmel kívánnak élni a Korm. rendelet szerinti kedvezményekkel. A Hatóság nem vitatja, hogy a törlesztés szüneteltetésére, illetve a gyermekvállalási támogatás nyújtására a szerződéses jogviszonyon belül, a szerződés teljesítése során kerül sor, de az adatkezelési célok kellően konkrét meghatározásának hiányában az érintettek számára nem lesz világos, hogy egyes adataikat miért kell az Ügyfél rendelkezésére bocsátaniuk.

- (66) A Hatóság álláspontja szerint az Adatkezelési tájékoztató [...] -ben a kezelt adatok, adatkategóriák ilyen módon való felsorolása sem felel meg az átláthatóság követelményének, hiszen ott megközelítőleg minden olyan személyes adat felsorolásra került, amelyet az Ügyfél valamilyen hitel vagy kölcsönszerződés kapcsán kezelhet. Ebből kifolyólag az érintetteknek nehéz meggyőződniük arról, hogy az Ügyféllel kötött hitel- vagy kölcsönszerződésük teljesítése, annak egyes mozzanatain során pontosan milyen adataikat kell majd megadniuk. A jelen eljárásban vizsgált esetben például a támogatott személyeknek a babaváró kölcsön igénybevételehez nem kell megadniuk a vagyombiztosításuk adatait vagy az öt éven belül eladott ingatlanuk adatait az Ügyfélnek, mivel ezek az adatok az általuk igénybe vett hitel kapcsán irrelevánsak, míg például a magzat adatai egy személyi kölcsönszerződés során nem bírnak jelentőséggel. Ennek kapcsán a Hatóság azt is megjegyzi, hogy az sem teljesen egyértelmű, hogy az Ügyfél pontosan milyen adatokat ért a magzat adatai alatt, mivel a magzat még nem jogképes, a várandósság betöltött 12. hetére és a szülés várható időpontjára vonatkozó adatok az anya egészségügyi adatai.
- (67) Ezen túlmenően az Adatkezelési tájékoztató adatkezelési célként fogalmazza meg a jelentésszolgáltatási kötelezettség teljesítését a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) felé. Az Adatkezelési tájékoztatóból nem derül ki, hogy ilyen jelentésszolgáltatási kötelezettsége az Ügyfélnek mikor áll fenn, az milyen szerződéssel rendelkező érintetteket érint.
- (68) A Korm. rendelet 26. §-a is ír elő adatszolgáltatási kötelezettséget a MÁK felé ellenőrzési célból, és pontosan meghatározza, hogy a támogatott személyek, illetve a megszületett gyermek mely személyes adatait kell az Ügyfélnek továbbítani. Az Adatkezelési tájékoztatóban meghatározott adatkör nem egyezik a Korm. rendeletben meghatározott adatkörrel, pl. az Adatkezelési tájékoztatóban nincs feltüntetve a támogatott személyek személyazonosító igazolványának, úti okmányának vagy kártyaformátumú vezetői engedélyének száma mint továbbítandó adat [Korm. rendelet 26. § (1) bekezdés bd) pont].
- (69) Az Igénylőlapon fel kell tüntetni a babaváró kölcsönt igénylők azonosításhoz, a hitelbírálathoz szükséges személyes adatait, az igényelt kölcsön adatait, a Korm. rendelet szerinti nyilatkozatokat, amelyek szükségesek a jogosultsági feltételek megállapításához, továbbá [...].
- (70) Az „[...]” cím alatt az Ügyfél alapvetően a szerződéssel, annak létrejöttével és feltételeivel kapcsolatban ad tájékoztatást összesen [...] pontban. A [...] pontba beillesztésre került a Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése szerinti adatkezelésre vonatkozó nyilatkozatok. A [...] pont szerint pedig [hozzájárulnak személyes adataik kezeléséhez]. A Hatóság álláspontja szerint az adatvédelmi tárgyú nyilatkozatokat az Ügyfélnek el kellett volna különítenie az egyéb szerződéses rendelkezésektől az átláthatóság érdekében. Továbbá a [...] pont megfogalmazása azt a téves elképzelést keltheti az érintettekben, hogy az Igénylőlapon megadott személyes adataik kezelésének jogalapja a hozzájárulásuk.
- (71) A fentiek alapján az [...] tájékoztatóban, az Adatkezelési tájékoztatóban és az Igénylőlapon az Ügyfél által a személyes adatok kezeléséről nyújtott tájékoztatás nem átlátható, nem kellően konkrét és nem alkalmas arra, hogy abból az érintettek megismerjék és átlássák a személyes adataik kezelésének folyamatát, és tisztában legyenek azzal, hogy az Ügyfél pontosan mely személyes adataikat milyen célból és milyen jogalapon kezeli. A Hatóság megállapítja, hogy az Ügyfél nem nyújt egyértelmű és átlátható tájékoztatást az érintettek részére a babaváró kölcsön igénylése és a létrejött kölcsönszerződések fennállása alatt végzett adatkezeléséről, megsértve ezzel a GDPR 12. cikk (1) bekezdését

IV.5. Jogkövetkezmények

- (72) A Hatóság megállapítja, hogy az Ügyfél megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontját, a 6. cikk (1) bekezdését, 9. cikk (1) bekezdését, valamint a 12. cikk (1) bekezdését.
- (73) A Hatóság a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján utasítja az Ügyfelet, hogy a még rendelkezésére álló várandósgondozási könyvekről és zárójelentésekről készített elektronikus másolatokat törölje, a papír alapú másolatokat semmisítse meg, és ennek megtörténtét hitelt érdemlően igazolja a Hatóság felé.
- (74) A Hatóság a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján utasítja az Ügyfelet, hogy alakítsa át a babaváró kölcsön igénylése, valamint a létrejött szerződések során végzett adatkezelésről nyújtott tájékoztatási gyakorlatát olyan módon, hogy az megfeleljen a GDPR 12. cikk (1) bekezdése szerinti átláthatóság követelményének.
- (75) A Hatóság megvizsgálta, hogy indokolt-e az Ügyféllel szemben adatvédelmi bírság kiszabása. E körben a Hatóság a GDPR 83. cikk (2) bekezdése alapján mérlegelte az ügy összes körülményét. Tekintettel az ügy körülményeire a Hatóság megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértés esetében –az Infotv. 75/A. §-a szerinti – figyelmeztetés nem arányos és visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása szükséges.
- (76) A Hatóság mindenekelőtt figyelembe vette, hogy az Ügyfél által elkövetett jogsértések jellegüket tekintve a GDPR 83. cikk (5) bekezdés a) és b) pontja szerint a magasabb összegű bírságkategóriába tartozó jogsértésnek minősülnek.
- (77) A Hatóság a bírságkiszabás során súlyosbító körülményként vette figyelembe az alábbiakat:
- Az Ügyfél által elkövetett jogsértések súlyos jogsértésnek minősülnek az alábbiak szerint [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont]:
 - A megállapított jogsértések – az adattakarékosság elvének sérelme, a jogalap nélküli adatkezelés, valamint a tájékoztatás átláthatóságának sérelme – folyamatos jellegűek voltak, tekintettel arra, hogy a vizsgált időszakban folyamatosan fennálltak.;
 - A jogsértés az érintettek nagy számát érinti [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont]:
 - a babaváró kölcsönrel összefüggésben végzett személyes adatok kezeléséről nyújtott nem megfelelő tájékoztatással elkövetett jogsértés az Ügyfél valamennyi babaváró kölcsönszerződést kötő, illetve babaváró kölcsönt igénylő ügyfelét érinti. Az Ügyfél hatósági ellenőrzés során tett nyilatkozata szerint a vizsgált időszakban [...] személy igényelt babaváró kölcsönt, ebből pedig [...] fővel az Ügyfél szerződést is kötött;
 - a várandósgondozási könyvben szereplő egészségügyi adatok jogellenes kezelése a vizsgált időszakban összesen [...] nőt érintett.
 - A jelen ügy tárgya egy olyan pénzügyi konstrukció, amelyben az Ügyfél szerződéses partnerei családok, illetve egyébként is különleges élethelyzetben lévő nők, akik a legszemélyesebb élethelyzetükben, a gyermekvállalás során kerülnek kapcsolatba az Ügyféllel családjuk jövőjének egzisztenciális biztosítása érdekében. A Hatóság a jelen ügy körülményeiből a becsatolt dokumentumok

alapján arra jutott, hogy a magánszférát különösen sérti a gyermekvállalással kapcsolatos személyes és egészségügyi adatok ilyen számú, általános jellegű kezelése.

- Az Ügyfél jelentős mennyiségű, a személyes adatok különleges kategóriáját képező egészségügyi adatot kezelt jogalap nélkül a várandósgondozási könyvekről készített másolatokban, illetve a két zárójelentésben [GDPR 83. cikk (2) bekezdés g) pont];

(78) A Hatóság enyhítő körülményként vette figyelembe az alábbiakat:

- Az Ügyfél a várandósgondozási könyvek másolataiban kezelt személyes adatok kapcsán elismerte, hogy azokat – ide nem értve a várandósság betöltött 12. hetére és a szülés várható időpontjára vonatkozó adatokat – jogellenesen kezelte és intézkedett a másolatok törléséről, illetve megsemmisítéséről. [GDPR 83. cikk (2) bekezdés c) pont];
- Az Ügyfél felülvizsgálta a vonatkozó adatkezelési gyakorlatát, és megszüntette a várandósgondozási könyvek és zárójelentések másolását a jövőre nézve. Igazolásmintákat készített, melyek bevezetése és alkalmazása alkalmas arra, hogy a jövőben ne kerülhessen sor újból olyan adatok kezelésére a babaváró kölcsönrel összefüggésben igénybe vehető támogatások kapcsán, amelyek az adatkezelési cél eléréséhez nem szükségesek, és amelyek kezelésére nem rendelkezik jogalappal. [GDPR 83. cikk (2) bekezdés f) pont];
- A Korm. rendelet nem rendelkezett teljeskörűen az adatkezelés kérdéseiről, nem határozta meg egyértelműen az adatkezelés módját (pl. a benyújtás szó alatt bemutatás vagy másolatkészítés értendő), ezáltal az adatkezelés kérdéseiben bizonytalan jogi helyzetet teremtett a babaváró kölcsönt nyújtó pénzintézeteknél, így az Ügyfélnél is. A Hatóság szükségesnek tartja megjegyezni, hogy ilyen esetben az adatkezelőnek az adatkezelést érintő döntések meghozatala során még körültekintőbben kell eljárnia az adatvédelmi jogszabályok és különösen az adatvédelem alapelveinek érvényre juttatása érdekében. [GDPR 83. cikk (2) bekezdés b) és k) pont].

(79) A Hatóság a bírságkiszabás során figyelembe vette továbbá, hogy az Ügyfél nem követett el korábban releváns adatvédelmi tárgyú jogsértést. GDPR 83. cikk (2) bekezdés e) pont]

(80) A Hatóság a bírságkiszabás során nem tartotta relevánsnak a GDPR 83. cikk (2) bekezdés d), h), i), j) pontja szerinti körülményeket, mivel azok a konkrét ügy kapcsán nem is értelmezhetők.

(81) Az Ügyfél 2019. évi mérlegének főösszege [...] millió Ft, [...] millió Ft volt.

(82) A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg.

V. Egyéb kérdések:

(83) A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az ország egész területére kiterjed.

(84) A határozat az Ákr. 80.-81. §-án és az Infotv. 61. § (1) bekezdésén alapul. A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közlésével véglegessé válik.

- (85) Az Ákr. 112. §-a, és 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.
- (86) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselő kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.
- (87) A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.
- (88) A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.
- (89) Ha az előírt kötelezettsége teljesítését a Kötelezett megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettséget határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik - az állami adóhatóság foganatosítja. Az Infotv. 60. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság foganatosítja.

Budapest, 2020. december 16.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár